

نامه‌ای از آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی

منوچهر صدوقی سه‌ها

با مرحوم مبرور آیت‌الله العظمی آقای آقا نجفی مرعشی - قدس‌الله‌لطفیه - سابقه ارادت ما چه به لحاظ خانوادگی و چه از حیث شخصی، طولانی است از آن‌روی که چنانکه به «الاجازة الكبيرة» مرقوم فرموده‌اند از مرحومین مبرورین آقای آقا میرزا یوسف آقای مجتهد اردبیلی - طاب‌ثراه - متوفای ۱۳۳۹ قمری و برادر آن بزرگوار آقای آقا میرزا علی‌اکبر آقای مجتهد اردبیلی - اعلی‌الله‌مقامه - متوفای ۱۳۴۶ قمری، مجاز می‌بودند و افزون بر آن بالاخص با آقای آقا میرزا یوسف آقای مجتهد، اختصاصی می‌داشته‌اند خاص، و آن بزرگوار (= آقا میرزا یوسف آقای مجتهد) جدّ امجد والدّه ماجده من بنده می‌بوده است. متعاقباً نیز مراتب مودّت بین معظم‌له (= آیت‌الله مرعشی نجفی) و مرحومین مبرورین آقا میرزا سلیمان محسن اردبیلی و عارف متألّه آقا میرزا ابراهیم مجتهدزاده اردبیلی - طاب‌ثراهما - عمّ و خال والدّه ماجده من بنده مستحکم می‌بوده است. اما به لحاظ شخصی، من بنده لابدّ به لحاظ حیثیت مذکوره، به آغاز بلوغ به سنّ کبر، شروع به تقلید از معظم‌له نمودم و تا به هنگام رحلت آن بزرگوار بر آن باقی می‌بودم و معلوم است که علی‌القاعده می‌باید بدان روزگار مکرراً به محضر انور آن بزرگ مشرف آمده باشم و هم به مکاتبه که نصف الملاقاتش می‌دانند به تمتّع رسیده و رفاقت توفیق را رقمه‌ای نوریّه از آن میان فرادست می‌دارم و پیوسته بر دیده می‌نهم و ایدونا نیز کویّه آن ضمیمه این مختصر می‌گردانم.

باری، یکی از وجوه برین نخستین شخصیت والای حضرت آیت‌اللهی، چنانکه معلوم است همانا عنایت نذیرالنظیر آن بزرگوار است به تحصیل و حفظ و جمع کتب و رسائل مخطوطة اسلامی که بحمدالله و منه منجر گردیده است به تأسیس کتابخانه مستغنی از توصیف متبارک موجود مستقر در قم مشرفه - زاده‌الله شرفاً - و از پی رحلت آن بزرگ از سرای غرور به دار سرور هم، نیز بحمد و منه، بالحق و الانصاف به همت والای سلیل جلیل نبیل آن بزرگ و هو السید الاید شرف الاشراف من آل عبد مناف الدكتور السید محمود المرعشی - زاده‌الله توفیقاً - بیش از پیش کمال یافته است و جمال و جلال افزوده، و به مدد حق و همت پاکان و نیکان ان شاءالله پیوسته چنین خواهد بود.

سخن واپسین نیز این است که من بنده را افزون بر امتنانی عام که نوع اهل تحقیق معاصرین را از آن کان دانش و بینش حاصل است امتنانی خاص نیز محقق است و این است آن که در کار جمع و تنسیق دوره «سلسله المختارات من نصوص التفسیر المستنبط» که بحمدالله از آن فارغ آمده‌ام و دوره «موسوعة النصوص التأویلیة المختارة» که اینک بدان اشتغال می‌دارم، از مراحم عالیة جناب دکتر مرعشی که مستدام باد برخوردار می‌بوده‌ام و هم نیز برخوردارم و هر دو دوره مزبوره مزین است به نقل برخی از نفایس مخطوطات تفسیری آن کتابخانه مبارکه که بعضاً نیز لااقل به ایران منحصر است.

خاک پاک والد مقدس از باران رحمت حق سیراب است و یارب که سیراب‌تر باد و ولد صالح در خدمت به علم و اهل علم، شاداب‌تر باد.

رَقِیْمَةُ شَرِیْفِهِ مَرْحُومِ آيَةِ اللَّهِ الْعَظْمَى
آقای آقا نجفی مرعشی است - قدس الله لطيفه -
در جواب سؤال من بنده منوچهر صدوقی سها - عفی عنه ربّه -

بسمه تعالی

بعرض محترم می‌رساند امید است وجود شریف قرین صحت و عافیت بوده باشد. مرقومه شریفه واصل از مراحم متشکرم. راجع به آیتین حجّتین آقای حاج میرزا علی اکبر آقا و آقای حاج میرزا یوسف آقا سؤال شده بود، عرض می‌شود این دو بزرگوار از اجلاء علماء و از پسران مرحوم آیه‌الله آقای حاج میرزا محسن آقا مجتهد اردبیلی بودند. مرحوم آقای حاج میرزا علی اکبر آقا از شاگردان فاضل ایروانی و آقای حاج سید حسین کوکمری و آقا سید علی آل بحر العلوم و آقای حاج میرزا حسین نوری و آقای حاج میرزا حسین خلیلی طهرانی بودند. تألیفات بسیار دارند از قبیل بعث النشور و رساله زید و زینب و غیرهما و مصداق لا تأخذه فی الله لومة لائم بودند و در حمله بالشکویکها به ایران ایشان حق بزرگی در حفظ حدود و ثغور مملکت مخصوصاً آذربایجان دارند و از آثار خیریه ایشان مسجد معروف در شهر اردبیل می‌باشد و ایشان از مشایخ روایتی حقیر می‌باشند. و اما آقای حاج میرزا یوسف رحمته الله ایشان از بزرگان تلامذات آیات باهرات آقا سید محمدکاظم صاحب العروه و آخوند ملا محمدکاظم صاحب الکفایة و غیر اینها بودند. نوشته‌های بسیاری در ابواب فقه و اصول داشتند و دارای دو فرزند بودند. مرحوم میرزا اسدالله و آقا میرزا سلیمان و چند اناث داشتند و آن مرحوم نیز از مشایخ روایتی حقیر بودند و روایت می‌نمودند از حاجی نوری و آقای شریعت اصفهانی و سید مرتضی کشمیری و آقای حاج میرزا حسین خلیلی و غیرهم زیاده بر این مصدع نمی‌شود. نظر به کسالت مزاج و ضیق مجال و العذر عنه الکرام مقبول.

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

حرّ ر فی ۱۹ صفر الخیر ۱۳۸۶